

प्रवेश सं० १८१६६९

विषयः पुराणेतिहासम्

क्रम सं०

नाम ज्येष्ठशुक्लमादशी माहात्म्यम् (प्रथमोर्व्वखण्डम्)

ग्रन्थकार

पत्र सं० १-४

अक्षर सं० (पंक्तौ)

पंक्ति सं० (पृष्ठे)

श्लोक सं०

आकारः ९.४" x ४.९"

लिपिः दे. ना.

आधारः का.

वि० विवरणम् पू०

14721

पी० एस० यू० पा०--७७ एम० सी० डी०--१६५१--५० ०००

नं. ३७८२

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमत्तवाच ॥ पितामहमहाबुद्धेष्टगामे परमं वरुणमुधिरिष्टकुंती च तया दुप
 दनं दिनी ॥ १॥ अर्जुनो न कुलं श्वेव सहरं वस्तु येव च ॥ एकारं श्वानभुंजति कदाचिदपि सुव्रत ॥ २॥ ते मां
 ब्रुवन्ति वै नित्यं मा भुञ्जतं श्वकोरश ॥ अहं तान् ब्रुवेतां तु भुञ्जतुः सहाममा ॥ ३॥ हानं ह्यस्यामि विधितं न
 यिष्यामि केशं भीमसेन तवः ॥ अत्वा व्यासा वचनं मे ब्रवीत ॥ ४॥ व्यास उवाच ॥ यद्विस्तरं मभीष्टं
 तेन रंकं दुष्टमेव च ॥ एकारं दृष्ट्वा न भोक्तव्यं परुषो रभयोऽपि ॥ ५॥ भीमसेन उवाच ॥ पितामहमहाबुद्धेक
 यमाप्तिं तवायतः ॥ एकं भक्तं न शक्नोह उपवासं कुतः ॥ ६॥ तयाप्यहं करिष्यामि केशं नैकारं शि
 वतं ॥ व्यास उवाच ॥ उपवासासमर्थोऽपि एकमेकारं शि कुतः ॥ ह्यस्य मिथुनं स्ये रायराचैकारं शि भ
 वतः ॥ ज्येष्ठमासि प्रयत्नं न सोऽप्योदकवर्जिता ॥ ७॥ तत्राच मनवाश्चरं जपित्वोदकं बुधः ॥ उपभु
 ज्जातं नैवेद्व्रतं भंगोऽन्यथा भवेत् ॥ ८॥ उरपादुरये यावद्दुर्जपित्वोदकं न तः ॥ अयत्नान् समवाप्नोति ह्य

राम
२

त

रशहादशी फलं ॥ ९॥ ततः प्रभाते विमले ह्यारं शान्मानमाचरेत् ॥ जलं स्तुवां रत्नान् द्विजातिभ्यो यथा
 विधिः ॥ १०॥ भुञ्जतं हतं ॥ हसत्कृत्वा गोः सहितो वशः ॥ एवं कृते तु पशुतां ॥ मंसेन शृणुष्व न ॥ ११
 ॥ संवत्सरं तु यावद्दृष्ट्वा कारं शोभते ति चे ॥ १२॥ तासां फलमवाप्नोति श्रुत्वा येनास्ति संशयः ॥ इति मार्केश
 वः ॥ ग्राह्यं तव चक्रग्राह्यः ॥ १३॥ सर्वां नक्षत्रीन् परित्यज्य मामेकं शरां ब्रजः ॥ एकारं दृष्ट्वा निराहारः ततः
 पापात् मुच्यते ॥ १४॥ इत्यथ ऋषिः कलौ नास्ति संस्कारः स्मार्त्त एव च ॥ वैरेकं च कुतश्चास्ति मासे दुष्टे कलौ
 पुनः ॥ १५॥ किंतु ते वदन्ते केन वा युषुः पुनः पुनः ॥ एकारं दृष्ट्वा न भुञ्जतं पशुं रभयोऽपि ॥ १६॥ एका
 दृष्ट्वा ॥ सिते पक्षे ज्येष्ठमासुरं केविनः ॥ पुण्यफलमावाप्नोति यत्र तत्तत्पशुः ॥ १७॥ संवत्सरे राया च सु
 येषु यत्पशुं पश्येत्तानेषु यत्फलं ॥ तत्फलं समवाप्नोति रं मार्कवाहकोर ॥ १८॥ संवत्सरे राया च सु
 यः ॥ क्त्वा ह्यारं कोरशोपोवेतां ॥ सर्वां रेकारं दृष्ट्वा न संशयः ॥ १९॥ धनधान्यावहापुण्यं पुत्रां

ताः

पसुप्रहा। उपोषितानरव्याप्रदतिमं ज्वरमिति ॥१०॥ यमहतामहाकायाः करालाः कृष्णरूपिताः
 रंशवावाराः शनोपसंयुजितं नरा ॥११॥ योजावरधराः सौम्याः शुकहस्तामनेजवाः अंतकालेनयं
 त्वं वै ह्रस्वाः वैष्णवोपु ॥१२॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सोपोष्योदकवर्जिताः जलधेनुं तथारत्ना सर्वपा
 येः प्रमुच्यते ॥१३॥ इति अन्तातराचक्रपांडवा जनमेजयः तथात्ममपि भूपाल सोपवा सो हं न
 हरे ॥१४॥ कुरु सर्वप्रयत्नेन सर्वपापप्रशांतये स्वयं तु नियमं कृत्वा देशांतरगतोपि वा ॥१५॥ मुंहेप
 रेन्द्रिवेद्यं च वाचासाराचक्रपरां ॥ इत्युच्चायेत तोमं उपवासपरो भवेत् ॥१६॥ सर्वपापविनिशापश्च ह
 र्मसमन्वितः ॥ मेरुप्रदुर्मात्रतपापस्त्री पुरुषस्य वा ॥१७॥ सर्वतद्रस्मिन्तोयानि एकादशपाः प्रभावतः
 २८ ॥ नशक्नुवंति येरातु जलधेनुं नराधिपः सकांचनः प्रहस्त्यो घटो वस्त्रेण संवृतः ॥२९॥ तोयस्य नि
 यमो योस्यो कुरुते वै स पुण्यभाक् ॥ पलकोटि सुवर्णस्य मेयामे ॥ अतः फलं ॥ ३० ॥ स्नानेनाने

तपहोमं परस्यां कुरुते नृपः तत्सर्वं चासंयोज्योक्तं एतत्कृष्णस्य भाषितं ॥३१॥ किंचापरेणार्धमात्रे
 जले कादशी नृपः उपोष्य च नरो भज्या वैष्णवे परमा मुयात् ॥३२॥ सुवर्णमन्त्रं कवा सोपरस्यां संप्रदीपते
 तत्संयुक्तं च सर्वपापं त्वं भवेत् ॥३३॥ एकादशीदिने योज्यं पुष्पं पापं सभुंजति ॥ इह लोके सचा
 लो मृतः प्राप्नोति दुर्गतिं ॥३४॥ ये प्रहास्यंति हाना निहादश्यां स मुद्यापिताः ॥ अहमासि सिते पते स या
 नि परमं पदं ॥३५॥ ब्रह्महमघपलेनो जगत्तद्देहा सहान्तरा ॥ मुच्यते पातकैः सर्वैः द्वादशी स मुपोषणा
 त ॥३६॥ शिशोषं शूरा कौतय निजं स्नेहादशीदिने ॥ यत्कृत्वा नरे स्त्रीभिः ॥ द्वादशमसमन्वितैः ॥३७॥ ज
 लशपी तु संयोज्यो देया धेनुस्तनमया ॥ प्रसक्तं वा नृपश्चैव घृतं धेनुं वापि वा ॥३८॥ दक्षिणाभिः सपुष्पा
 भिमिक्षा चैव च विधेः ॥ तोषणापः प्रयत्नेन हि जोषमं धृतावर ॥३९॥ तुष्टो भवति वै निमित्तं तुष्टो मोक्षो
 हरिः ॥ आत्मदेहकृतलेहि धैरेवानस्युपोषिता ॥४०॥ पापात्मानो दुराचारा मुच्यंते नात्र शयः कुलाभाच

शान्तसाधननाचाररतंससा॥४॥ आत्मना सह ते नीतं वा सुदेवस्य मंदिरं शान्तैरीतैरीनपैः रव्यत्रिसप्त
 हरिं ॥४॥ कुर्वद्भिर्जीगराचौयैर्यासपुपोषितः ॥ अन्नपानतथागवोवस्वशय्यासनशुभं ॥४॥ कम
 उत्तुतया ॥ ब्रह्मन्येनिजैलादिने ॥ उपानहोचयोदघातपात्रभतेदिजोत्रमे ॥४॥ ॥ भोतौ स्वर्गगोले
 केनाचकार्यो विचारणा ॥४॥ यत्फलं सनिहसाया राहुयलेदिवाकरे ॥ कृत्वा आहलभेन्मयितरस्या
 वणादिपि ॥४॥ नियमंच प्रकर्त्तव्यं देतथावनपर्वकं ॥ एकादश्यानि राहारीव जैयिष्यामि चेजलं ॥४॥ केश
 वप्रीणानाघीयं अन्वहाचमनादिनाः ॥ द्वादश्या देवदेवेश पूजनीयस्त्रिविक्रमः ॥४॥ गंधैः पुष्पैर्धूपदीपैर्वा
 सोभिः प्रियदर्शने ॥ पूजयित्वा सिद्धानेन मंत्रमेजदुहीरयेत् ॥४॥ देवदेवदधीकेश संसारतावतारक ॥ उह
 कुंभप्रदानेन प्रयत्नपरमांगतिम् ॥४॥ ततः कुंभाप्रहातया ब्राह्मणानां च शक्तिः ॥ सात्रवस्वमुताभीम
 वस्वोपानदया सिताः ॥४॥ रानानिचात्रेयानि जलधेनुर्विशेषतः ॥ भोजयित्वा ततो विघ्नान् स्वयं भुंजीत वा

राप
३

गपतः ॥ पश्या एवं पः कुरुते एतां हितादृशी पापनाशिनी ॥ सर्वपापविनिर्मुक्तपदं गच्छत्यनाम्यं ॥४॥ ततः प्र
 भृतिभीमेन कृतादृशी प्रभगापां उवहादृशीनां प्राज्ञो केरव्यातावभवह ॥४॥ इति श्री ब्रह्मवैव
 र्त्तपुराणे निजैलावतंसमात्रं ॥ ॥ शुभमस्तु ॥ ॥ ७ ७ ७

राप
४

महाराष्ट्र संग्रहे-४९६

Indira Gandhi National
Centre for the Arts